

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/63/2016
Identifikačné číslo spisu:	7609010270
Dátum vydania rozhodnutia:	18.01.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniel Hudák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7609010270.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 18. januára 2017 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Q. B. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a/, písm. b/ Tr. zákona, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 27. októbra 2015, sp. zn. 6To/93/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Q. B. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 20. januára 2015, sp. zn. 3T/65/2009, bol obvinený Q. B. uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a/, písm. b/ Tr. zákona s použitím § 138 písm. b/ Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

v dobe od 18. júna 2008 doposiaľ, mimo obdobia od 8. 3. 2010 do 8. 6. 2010, kedy bol obžalovaný vo výkone trestu odňatia slobody v inej trestnej veci, v Spišskej Novej Vsi a inde ako otec mal. P. B., nar. XX. XX. XXXX, M. B., nar. XX. 5. XXXX, neprispieval riadne na ich výživu, i keď mu táto povinnosť vyplýva z § 62 Zák. o rodine a podľa rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 6C 138/05, zo dňa 2. 12. 2005 mal prispievať vždy do 15. dňa v mesiaci sumou 66,39 € (2.000 Sk) na mal. P., sumou 49,79 € (1.500 Sk) na mal. M., do rúk V. B., matky detí, čím mu vznikol dlh na výživnom 8.735,86 € (263.176,50 Sk) a tak konal, pretože nepracoval, prácu si nehľadal ani prostredníctvom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a žil len z dávok sociálnej núdze, v dôsledku čoho príjem matky detí nedosahoval ani zákonom stanovené životné minimum, a preto bola nútená zabezpečovať si finančné prostriedky aj pôžičkami, aby zabezpečila výživu detí a výživné neplatil ani v dobe, kedy vykonával pracovnú činnosť.

Za to bol obvinenému podľa § 207 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 37 písm. m/ Tr. zákona, § 38 ods. 4 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona súd obvineného Q. B. zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti vyššie uvedenému rozsudku podal obvinený odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach uznesením, č.k. 6To/93/2015-512, z 27. októbra 2015, tak, že podľa § 316 ods. 1 Tr. por. zamietol odvolanie obvineného Q. B. ako oneskorene podané.

Proti vyššie uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu obvinený v zákonnej lehote dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Obvinený v dovolaní namietal, že podania z 7.8.2014 a z januára 2015, v ktorých žiadal o pojednávanie v jeho neprítomnosti, neboli obvineným podpísané ani doručené súdu. Ďalej uviedol, že proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie v októbri roku 2015, napriek tomu, že písomné vyhotovenie rozsudku mu bolo doručené až v roku 2016, keď nastúpil do výkonu trestu. Podľa názoru obvineného, pri doručovaní rozhodnutia súd nepostupoval správne, ak uplatnil fikciu doručenia podľa § 66 ods. 3, ods. 4 Tr. por., nakoľko súd uviedol viaceré adresy na doručovanie písomností, na ktorých sa nachádzal, vrátane adresy u jeho družky A. S. vo M. B. - okr. W.. Na uvedenej adrese býval so svojou družkou, preto mu nie je zrejмый dôvod vrátenia zásielky súdu s tým, že adresát bol neznámy. Na základe vyššie uvádzaných skutočností navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom porušenie zákona v ustanovení § 262 a nasl. Tr. por. v neprospech obvineného Q. B. z dôvodu konania hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti bez toho, aby boli splnené zákonné podmienky a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. vec prikázal okresnému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

K dovolaniu obvineného sa prokurátor vyjadril podaním z 3. augusta 2016, v ktorom uviedol, že hlavné pojednávania boli vykonané v neprítomnosti obvineného len zo zákonných dôvodov. Poukázal na skutočnosť, že rozsudok prvostupňového súdu bol obvinenému doručovaný na adresy, ktoré uviedol ako adresy na doručovanie súdnych písomností. Podľa názoru prokurátora, súd postupoval v súlade v súlade s § 66 ods. 4 Tr. por., keďže súdna zásielka nebola na uvedených adresách prevzatá s tým, že súdny doručovateľ uviedol, že adresát je neznámy. Z týchto dôvodov prokurátor považoval podanie dovolania obvineným ako nedôvodné a vzhľadom k uvedenému navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 382 písm. d/ Tr. por. dovolanie obvineného Q. B. odmietol.

K podanému dovolaniu sa vyjadrila oprávnená V. B., ktorá k veci uviedla, že obvinený si neplní vyživovaciu povinnosť a zároveň má za to, že obvinený mal možnosť preberať zásielky a dostaviť sa na pojednávanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že toto bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.) a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejмый, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštančia.

S poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, uverejnené pod č. 7 v Zbierke Stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ... Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Tr. por.). Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. pri uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu."

Obvineným uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sa uplatňuje najmä za situácie, ak došlo k porušeniu ustanovení o povinnej obhajobe alebo stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, keď orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritérneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.

Najvyšší súd po preskúmaní podaného dovolania na podklade predloženého spisu zistil, že k zásadnému porušeniu práv obvineného na obhajobu v konaní pred rozhodujúcimi súdmi nedošlo.

Pokiaľ ide o námietku obvineného spočívajúcu v tom, že hlavné pojednávania sa konali v jeho neprítomnosti bez splnenia zákonných podmienok, dovolací súd má z obsahu súdneho spisu na č.l. 432 a č.l. 467 za preukázané, že obvinený Q. B. podaním zo 7.8.2014, doručeným Okresnému súdu v Spišskej Novej Vsi dňa 11.8.2014 a podaním z 5.1.2015, doručeným Okresnému súdu v Spišskej Novej Vsi dňa 16.1.2015 požiadal, aby sa hlavné pojednávanie vykonalo bez jeho prítomnosti z dôvodu výkonu práce v Českej republike. Zo zápisnice na hlavnom pojednávaní z 20. januára 2015 vyplýva, že súd konal v neprítomnosti obvineného podľa § 252 ods. 2 Tr. por.

Najvyšší súd v tejto súvislosti najprv konštatuje, že v zmysle citovaného ustanovenia sa jedná o právo obvineného byť na hlavnom pojednávaní prítomný a ponecháva sa mu možnosť požiadať, aby sa hlavné pojednávanie vykonalo bez jeho prítomnosti za splnenia zákonných podmienok. V danom prípade boli kumulatívne splnené podmienky podľa § 252 ods. 2 Tr. por., keďže súd dospel k záveru, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania možno dosiahnuť aj bez prítomnosti obvineného. Na základe uvedeného dovolací súd považuje námietku obvineného za irelevantnú.

Pokiaľ obvinený namietal nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 66 ods. 3, ods. 4 Tr. por., najvyšší súd uvádza, že písomné vyhotovenie prvostupňového rozsudku bolo obvinenému doručené na adresy, ktoré uviedol písomne súdu na doručovanie písomností (č.l. 470). Najvyšší súd mal za preukázané (č.l. 487 súdneho spisu), že zásielka adresovaná obvinenému na adresu pobytu H. XX, XXX W., H. T., bola vrátená súdu z dôvodu odstťahovania sa obvineného. Na základe oznámenia obvineného o zasielanie písomností na inú adresu (č.l. 488), súd opätovne doručoval zásielku na adresu pobytu C. XX, M. B., ktorá bola vrátená súdu dňa 11.9.2015 z dôvodu, že adresát je neznámy. Prvostupňový súd vykonal

ďalší pokus o doručenie zásielky (č.l. 489), avšak bez úspechu. Na základe týchto skutočností správne postupoval súd prvého stupňa, pokiaľ uplatnil fikciu doručenia v zmysle § 66 ods. 4 Tr. por. Podľa uvedeného ustanovenia, ak sa zásielka vráti z adresy, ktorú adresát na tieto účely uviedol s tým, že adresát je neznámy, platí fikcia doručenia, podľa ktorej sa písomnosť považuje za doručeníu odo dňa, keď bola zásielka vrátená orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu, aj keď sa adresát o tom nedozvedel.

Dovolací súd nezistil žiadny dovolací dôvod, na základe ktorého by mohol vyhovieť obvinenému a zrušiť napadnuté rozhodnutie, a preto dovolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.